

VIDENSCENTER PÅ ÆLDREOMRÅDET
Elektronisk nyhedsbrev
AKTUELLE NOTER NR. 4
20. JANUAR 2006

INDHOLD:

HUSK debatmødet om bedsteforældre!
Ny styrelse søger direktør
Indvandrer mænd i kvindefag
Center for ældreforskning
Forgyldte pensionister
Svært at klage
Ældres høje ledighed
Alzheimer's ligger i generne
Færø-ældre dårligt stillede
Færreste døde siden 1979
Vaccine mod blodpropper
Velfærdsudspil udsat

Bredt forlig om fleksjob
Færre hormonpiller mod overgangsalderen
Hospitals-ja til priser
Maleri på efterløn
Sund aldrig
Mange uopdagede hjertetilfælde
Konference om ensomme gamle
Grin godt mod gigt
USA: Midler til terrorbekæmpelse tages fra de gamle
Sårpatienter må selv betale for hjælp

HUSK debatmødet om bedsteforældre!

Der er endnu ledige pladser til Videnscenter på Ældreområdetets debatmøde torsdag den 23. ds. Mødets emne er *'Har bedsteforældre den rolle, de fortjener?'* og det finder sted i Gl. Dok, Strandgade 27 B i København kl. 13-16. Læs nærmere om arrangementet på <http://www.aeldreviden.dk> *Tilmelding skal ske på tlf. 3940 1010 eller e-mail: <mailto:mail@aeldreviden.dk>*

Som det tidligere har været nævnt her i Aktuelle Noter søger Københavns Kommune 100 nye reservebedstemødre m/k til pasning af syge børn i hjemmet. Interesserede kan kontakte fhv. sundhedsplejerske Rita Friis på tlf. 2298 6097 eller se nærmere på kommunens hjemmeside <http://www.kk.dk/reservebedste>

Ny styrelse søger direktør

Socialministeriet søger direktør til ny styrelse – Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service. Den nye styrelse, der får 95 årsværk, består af to søjler. Den ene skal varetage de opgaver, der i dag ligger i Styrelsen for Social Service. Den anden skal omfatte specialrådgivning (VISO), der skal tilbyde kommunerne, private og regionale tilbud og borgerne gratis vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager inden for det sociale område og specialundervisningsområdet. Under VISO hører de nuværende 11 amtslige videnscentre, Hjælpemiddelinstitutionen samt Center for små handicapgrupper og Center for socialpsykiatri. Den nye direktør, der skal indgå i ministeriets koncernledelse, ventes ansat fra juni i år, og den nye styrelse skal være funktionsdygtig fra 1. januar 2007.

Kilde: Stillingsannonce i Politiken 19.2.2006.

Indvandrermand i kvindefag

Mænd med indvandrerbaggrund søger i større stil ind på studiepladserne til de traditionelle kvindefag end danske mænd. De søger ind på social- og sundhedsuddannelserne og på seminarierne, lige som de gerne vil uddannes til butiksassistenten, frisører og sekretærer. 34 pct. af de mandlige efterkommere og 28 pct. af de mandlige indvandrere, der ønsker en erhvervsfaglig uddannelse, søger ind på uddannelser med klar overvægt af kvindelige studerende. Det samme gør blot 17 pct. af de etnisk danske mænd, viser en ny undersøgelse, som analysefirmaet LG Insight har foretaget, baseret på tal fra Danmarks Statistik. Undersøgelsen omfatter over 125.000 unges studievalg. De kvindelige indvandrere vælger oftere end de danske piger et helt traditionelt kvindefag. Det er kun på de korte uddannelser, at de mandlige indvandrere er mønsterbrydere. På de mellemlange og lange videregående uddannelser foretrækker de fag med mange andre mænd. På de lange uddannelser tager indvandrerkvinderne til gengæld revanche ved at være mønsterbrydere. 17 pct. af dem vælger et mandsdomineret fag. Det er dobbelt så mange som andelen af danske kvinder. Indvandrermands valg af de korte kvindeuddannelser er en klog beslutning, idet mænd i kvindefag har let ved at få job og typisk avancerer hurtigere, end man gør i traditionelle mandefag. Med det alternative valg kan disse mænd se frem til at blive headhunted til et job, den dag de slutter deres uddannelse, i stedet for måske at søge forgæves efter en praktikplads som f.eks. mekaniker.

Og social- og sundhedsområdet har brug for alle hænder. Således har hver fjerde ansatte i hjemmeplejen i den nordsjællandske kommune Hørsholm ingen uddannelse inden for social- og sundhedsområdet. Noget tilsvarende gælder i en lang række andre kommuner i hovedstaden. En af årsagerne hertil er at huspriserne i Nordsjælland og København er så dyre, at offentligt ansatte – hverken FOA-medlemmer, politibetjente eller lærere – har råd til at bo der, og der er mange års ventetid på at få en lejlighed. De ansatte vil ikke pendle, men foretrækker at arbejde tæt ved deres bopæl.

Det vil den nye sundheds- og omsorgsborgmester i København, Mogens Lønborg, gøre noget ved. Han foreslår, at frivillige fra private hjælpeorganisationer i langt højere grad skal hjælpe til med at skabe bedre forhold for de ældre. De skal f.eks. stå for indkøb, assistance ved arrangementer og andre opgaver, der i dag udelukkende håndteres af den kommunale hjemmehjælp. Udspillet møder kritik både på Christiansborg og i de private hjælpeorganisationer. For når ældre visiteres til hjemmehjælp, har de brug for professionel assistance, og de frivillige vil heller ikke være en integreret del af det offentlige system, lyder det.

Kilder: FOAS blad fag og arbejde, februar 2006, Berlingske Tidende 13.2. og Politiken 20.2.2006.

Center for ældreforskning

Et nyt Center for Velfærdsforskning vil fra starten koncentrere sig om ældreforskning. Centret, der bliver forankret ved Institut for Statskundskab på Syddansk Universitet, får professor Jørn Henrik Petersen som leder. Derudover vil den nyudnævnte professor Asbjørn Sonne Nørgaard, adjunkt Michael Baggesen Klitgaard og lektor Klaus Petersen være faste medarbejdere, lige som det er tanken, at en "lind strøm" af eksternt finansierede ph-d.-studerende skal tilknyttes det nye center. Endvidere vil der være seks "verdensberømte velfærdsforskere" tilknyttet som adjungerede professorer. De kommer fra forskellige universiteter i Nordeuropa og USA. Der er også indgået et samarbejde med Den Sociale Højskole i form af en aftale om forskningstilknytning, der bl.a. skal udmønte sig i en masteruddannelse. Centret skal også stå for velfærdskonferencer "på allerhøjeste internationale niveau".

Nogle af de første projekter, centret vil tage fat på, er bl.a. et idehistorisk indblik i udviklingen af ældreforsorgen i Danmark med særligt fokus på velfærdsstatens og alderdommens historie samt en samfundsvidenskabelig gennemgang af, hvordan lovgivningen på ældreområdet bliver forstået, implementeret og brugt i samfundet. Disse projekter finansieres af Socialministeriet, Den Sociale Servicestyrelse og ÆldreForum. Der er allerede taget forskud på glæderne ved Charlotte Wiens undersøgelse af ældrebilledet i medierne gennem 50 år. Hun er nu – sammen med Christian Elmelund Præstekær fra Institut for Statskundskab – ved at undersøge sammenhængene mellem mediestorme om de ældre og de politiske reaktioner. Endelig er adjunkt Marie Konge Nielsen tæt på at afslutte historien om, hvad danskerne i alle aldre forstår ved et godt ældreliv.

Kilde: NYVIDEN fra Syddansk Universitet, februar 2006, nr. 2.

Forgyldte pensionister

Mens uligheden i samfundet stiger, er de ældre som gruppe nu så rige, at kun en femtedel af de erhvervsaktive har lige så mange penge til forbrug som pensionisterne. Det fremgår af en ny rapport fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE-rådet). Her har økonomerne regnet på det økonomiske råderum for de gråhårede. Resultatet er, at selv om der fortsat er mange ældre med få penge til sig selv, er gruppen som helhed velstillet. En gennemsnitspensionist, som stille og roligt vil nedspare sin formue, havde i 2003

217.000 kr. til forbrug om året. Kun 20 pct. af befolkningen mellem 25 og 59 år tjente så godt, at de havde lige så mange penge. Det er især pensionister i ejerbolig, der har store muligheder for forbrug.

Når formuerne er størst for pensionisterne, betyder det, at hvis de brugte af deres formue resten af livet, ville hver eneste pensionist i gennemsnit kunne få en potentiel stigning i forbruget på 6.400 kr. om måneden. Men ser man kun på de løbende indkomster, er uligheden blandt pensionisterne meget stor. Så er uligheden på niveau med de mest ulige lande i Vesten som f.eks. Storbritannien. Pensionisternes opsparing er nu generelt så stor, at AE-rådet mener, at ældre med store friværdier i deres huse skal betale mere til samfundshusholdningen. Rådet har kig på bl.a. ejendomsværdiskatten, som rådet mener, de ældre skal betale, og på ældrechecken. Både Venstre, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti afviser en hårdere beskatning af de rige, ældre boligejere.

De rigeste i samfundet har haft en stærkere fremgang i deres disponible indkomst end de dårligststillede siden 1995. Indkomsten for de fattigste 10 pct. af befolkningen er faldet med 0,1 pct. om året fra 1995 til 2003. For de 10 pct. rigeste har stigningen været 2,7 pct. om året. Antallet af danskere, der lever under EU's fattigdomsgrænse, er steget fra 166.000 i 1995 til 238.000 i 2003. Den såkaldte Gini-koefficient, der er et bredt mål for den samlede indkomstulighed i samfundet, er steget med 3,8 procentenheder fra 1995 til 2005. Skattestoppet har betydet øget ulighed mellem ejere og lejere. For dem med ejerbolig kan friværdien belånes og låneprovenuet sættes ind på en pensionsopsparing. Da pensionsindbetalingerne kan trækkes fra i skat, kan højtlønnede, der betaler topskat, helt undgå at betale det højeste skattefræk. AE-rådet mener derfor, at man maksimalt bør kunne indsætte 100.000 kr. årligt på en pensionsordning med løbende udbetaling.

Skatteminister Kristian Jensen åbner – atter – for ulighedsdebatten: “For mig at se er det ikke en ambition at have mindst ulighed. Det gælder om, at så mange grupper som muligt oplever en indkomstfremgang, og hvor de fattigste kan blive rigere”.

Den samlede opsparing har passeret 4,3 billioner, og friværdierne i de gennemsnitlige ejerboliger, de gennemsnitlige pensionsopsparinger og anden opsparing er på bare fem år steget med over 1.500 mia. kr. Ved nedsparring kan et nogenlunde velstillet ægtepar tjene op mod 900.000 kr. skattefrit, viser beregninger fra Nykredit Privat Portefølje.

Et tegn på, at der er flere penge mellem pensionisternes hænder, viser sig ifølge rejsebureauerne ved, at de stadig oftere får besøg af bedstemødre, der vil invitere hele familien sydpå en uge eller to. Og bureauernes nye målgruppe

lægger gerne 75.000 kr. for turen. Flere bureauer melder, at bedsteforældrene gerne vælger dyre hoteller, der er børnevenlige og beder ofte om særarrangementer, mens de er af sted.

Kilder: Morgenavisen Jyllands-Posten og Berlingske Tidende 6.2., DR Radioavisen og Regioner 13.2.. Politiken 15.2. og Information 16.2.2006.

Svært at klage

Hvis en person følger sig mobbet ud af jobbet pga. sit køn eller sin etniske baggrund, er der særlige klageorganer, som kan behandle sagen. Er det derimod alder, handicap, religion eller seksuel orientering, findes der ingen tilsvarende klagevej. Dermed er det yderst vanskeligt for en person, der føler sig aldersdiskrimineret, at få hjælp. Sådan lyder kritikken fra bl.a. Institut for Menneskerettigheder og Ældre Sagen. Begge ønsker et fælles klageorgan, der kan tage sig af alle typer diskrimination.

Kilde: Kristeligt Dagblad 14.2.2006.

Ældres høje ledighed

Den høje ledighed blandt de 55-59-årige synes i højere grad at være en følge af, at disse ledige er længere om at komme i arbejde efter at være blevet ledige end af, at de har større risiko for at blive ledige, fremgår det af et arbejdspapir fra Socialforskningsinstituttet. De 55-59-årige har en større ledighed end yngre aldersgrupper. Mens 6,4 pct. af den samlede arbejdsstyrke var ledig i 2004, var procenten 8,3 for de 55-59-årige. De har også længere ledighedsperioder end andre, de aktiveres mindre, og når det sker, er det i højere grad i offentlige løntilskudsjob. AF formidler i mindre omfang ordinære job af over fem dages varighed til denne aldersgruppe, men sker det, resulterer det i lige så høj grad i ansættelse for de 55-59-årige. De ledige i denne aldersgruppe står mindre til rådighed for arbejdsmarkedet end andre ledige, og de adskiller sig på en række områder mht. uddannelsesniveau, bopæl samt tidligere branche og ansættelsesforhold fra tilsvarende ledige i andre aldersgrupper.

Undersøgelsen viser også, at de 55-59-årige i højere grad er blevet afskediget fra deres seneste arbejde end andre, men tilsyneladende har de ikke større afskedigelsesrisiko end andre aldersgrupper. Der er heller ikke noget, der indikerer, at denne aldersgruppe er ledig i længere tid, før de begynder at søge nyt arbejde, men en væsentlig mindre andel af gruppen har indrykket eller svaret på jobannoncer i dagblade eller tidsskrifter. Endelig kommer en mindre andel af de ledige 55-59-årige, som står til rådighed, til jobsamtale.

Undersøgelsen, der er udarbejdet af Mona Larsen og Max Mølgaard Miiller,

hedder '55-59-åriges høje ledighed, en kvalitativ undersøgelse' og kan downloades på <http://www.sfi.dk>

Alzheimer's ligger i generne

Knap 80 pct. af alle, der rammes af Alzheimer's sygdom, bliver ramt pga. arvelige anlæg. Det viser den hidtil største undersøgelse på området, hvor 12.000 svenske tvillingepar gennem syv år er blevet fulgt. Resultaterne er offentliggjort i tidsskriftet Archives of General Psychiatry. En svensk-amerikansk forskergruppe ved Karolinska Institutet i Stockholm har ved at sammenligne tvillinger med hinanden fundet, at hvis en enægget tvilling rammes af sygdommen, vil der være over 50 pct. risiko for, at den anden tvilling også bliver ramt. Enæggede tvillinger vil næsten få sygdommen samtidig, mens der kan gå adskillige år mellem at tveæggede tvillinger får Alzheimer's. Har man familiemedlemmer med sygdommen, kan der dog gøres meget for at mindske risikoen for at få sygdommen, idet både arv og miljø spiller ind. Ved at spise sundt, dyrke motion og bruge hjernen kan sygdommen forsinkes i årevis.

Netop det med at bruge hjernen og være højtuddannet har man hidtil ment var et værn mod sygdommen. Noget kunne tyde på, at dette ikke holder stik. En undersøgelse fra New York's Columbia University viser, at sygdommen udvikler sig hurtigere hos veluddannede mennesker. I undersøgelsen indgik 312 patienter i alderen 65 og derover, der inden for de seneste fem år var blevet diagnosticeret med Alzheimer's. For alle de undersøgte faldt den mentale tilstand hurtigt hvert år. Men – for hvert ekstra uddannelsesår skete der et fald, svarende til yderligere 0,3 pct. forringelse pr. år. Dette hurtige fald viste sig især i tankeprocesser og i hukommelse og var uafhængig af alder, mental kapacitet ved diagnositidspunktet eller andre faktorer som f.eks. depression eller karsygdomme. Forskerne siger, at en mulig forklaring kan være det, der kaldes den 'kognitive reserve'-teori. Ifølge denne skulle højtuddannede enten have flere nerveforbindelse i hjernen eller de nerveforbindelser, de har, er mere effektive. Når sygdommen indtræder skulle disse højtuddannede i begyndelsen være bedre i stand til at modstå følgerne, men efterfølgende indvirkninger vil have en tendens til at være større end i mindre 'uddannede' hjerner pga. af det højere niveau for akkumuleret skade.

Kilder: Morgenavisen Jyllands-Posten 11.2. og BBC News 16.2.2006.

Færø-ældre dårligt stillede

Færøernes folkepensionister og enlige mødre er økonomisk dårligere stillet end

de samme socialgrupper i de øvrige nordiske lande. Over halvdelen af de færøske folkepensionister har kun deres offentlige folkepension og et lille ATP-bidrag at leve for. 60 pct. får fuld folkepension, når de fylder 67 år. Det betyder, at de har ingen eller kun en lille indtægt ud over den lovbundne pension. I dag udgør folkepensionen for en færøsk folkepensionist, der er gift, 4.943 kr. om måneden. Ifølge nordiske socialstatistisk komité, Nusosko, har 90 pct. af folkepensionisterne i Danmark anden pension at leve af foruden den offentlige folkepension.

Kilde: Ritzau 12.2.2006.

Færreste døde siden 1979

Der døde færre danskere i 2005, end der har gjort i over 25 år. I alt døde 55.214 personer i fjor, mod 54.654 i 1979. 2005 blev også et år med relativt få fødte. Ikke siden 1990 har fødselstallet været så lavt. I alt blev 64.226 født mod 63.433 tilbage i 1990. Alligevel var fødselsoverskuddet i 2005 det største siden 2000. Medregnet nettoindvandringen er befolkningstallet steget til 5.427.459 personer 1. januar 2006. Samtidig er vi blevet flere midaldrende og færre unge. Ved nytårstid var der 719.921 personer på 55-64 år, hvilket er en stigning på 38 pct. i forhold til for 10 år siden.

Kilde: Nyt fra Danmarks Statistik, nr. 62 og 63, 13. februar 2006.

Vaccine mod blodpropper

En svensk-fransk forskergruppe har identificeret de celler i immunforsvaret, der er i stand til at bremse åreforkalkning og dermed beskytte mod følgesygdomme som blodpropper og hjertekramper. Cellerne kaldes regulatoriske T-celler (Treg) og de første forsøg viser, at forkalkningen mindskes, når celler sprøjtes ind i mus. Her danner de et signalmolekyle, TGF-beta, der er i stand til at bremse forkalkningen.

“Vi tror, at der er en balance mellem et aggressivt immunforsvar, der udløser sygdommen, og et beskyttende immunforsvar, der går via Treg. Hvis Treg slås ud eller TGF-beta lukkes af, tipper balancen over, og åreforkalkningen tager fat”, siger professor Göran K. Hansson, Karolinska Institutet i Sverige. Professor Erik Falk, Skejby Sygehus, er knapt så begejstret. Han mener, at det vil vare mindst 10 år, før vi har en vaccine mod åreforkalkning. Bl.a. fordi sygdommen udvikler sig langsomt.

Åreforkalkning er en betændelsestilstand i blodkarrenes vægge, der bliver stive

og fortykkede. Den vigtigste årsag til hjertekarsygdomme er åreforkalkning, der medfører forsnævninger i pulsårerne. Ved pludselig tillukning af en pulsåre taler man om en blodprop. Åreforkalkning i hjertets kranspulsåre giver bl.a. forhøjet risiko for blodprop i hjertet og hjertekrampe, der har ramt 150.000-200.000 personer i Danmark. Det fører årligt til ca. 33.000 indlæggelser og ca. 10.000 dødsfald.

Kilde: Morgenavisen Jyllands-Posten 11.2.2006.

Velfærdsudspil udsat

Regeringen har hænderne fulde af urolighederne efter Jyllands-Postens Muhammed-tegninger. Derfor har regeringen udskudt sit store velfærdsudspil, der ellers var annonceret til at komme her 28. februar. Forsinkelsen bliver ifølge Venstres politiske ordfører, Jens Rohde, på ca. 14 dage, men der kan godt gå længere tid. Trepartsforhandlingerne om efteruddannelse af voksne er også udskudt, og det samme gælder offentliggørelsen af Globaliseringsrådets initiativer. Både S, R., og SF har udtrykt forståelse for, at regeringen satser på at dæmpe Muhammedsagen.

Kilde: Politiken 8.2.2006.

Bredt forlig om fleksjob

Det offentliges tilskud til fleksjob begrænses, og kommunerne skal blive bedre til at visitere til fleksjob – ellers er der udsigt til økonomiske sanktioner. Dette er nogle af ingredienserne i et nyt, bredt forlig mellem regeringen, Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti, der strammer op om ordningen. Ledige fleksjobbere får ret til seks ugers uddannelse efter eget valg, og de får mulighed for at få en mentor, når fleksjobbet skal påbegyndes. Samtidig indføres sanktioner, så de ledige mister tre ugers ydelse, hvis de udebliver fra en samtale med kommunen i kontaktførelsesforløbet. I forliget indgår et tilskudsloft, hvor beregningsgrundlaget er max. 387.000 kr. om året. Tidligere har man set eksempler på, at staten har ydet tilskud på to tredjedele af en løn på over 800.000 kr., fordi dette loft manglede. Staten fortsætter med at refundere mellem halvdelen og to tredjedele af den løn, som holder sig under det nye loft.

Kommunerne skal fremover dokumentere, hvorfor og på hvilket grundlag en person er tildelt fleksjob. Samtidig skal der strammes op, så ledige fleksjobbere ikke venter for længe, før de reelt kommer i et fleksjob. I dag er 38.000 personer i fleksjob, og yderligere 14.000 er visiteret til et fleksjob. Loven træder i kraft 1.

juni i år og berører ikke de eksisterende fleksjobbere.

I løbet af to år er der sket en firdobling i antallet af selvstændige erhvervsdrivende, som får bevilget et fleksjob med løntilskud fra det offentlige. Det viser tal fra Danmarks Statistik, som DA's blad, Arbejdsmarkedspolitisk Agenda, har offentliggjort. "Netop når det gælder fleksjob til selvstændige, kan man være særligt bekymret for, at kommunernes visitation er for lemfældig", siger Stig Martin Nørgaard, der er konsulent i DA.

Kilder: Information og Berlingske Tidende 7.2.2006.

Færre hormonpiller mod overgangsalderen

Siden 2002, hvor forbruget toppede, er antallet af kvinder, som tager hormoner, reduceret med 32 pct. Det svarer til at næsten 60.000 færre kvinder er i behandling. I dag er hver ottende kvinde over 40 år i hormonbehandling, mens det tidligere var næsten hver femte. Mængdemæssigt er der tale om en halvering i forbruget af medicinen. Det skyldes, at de kvinder, der fortsat vælger hormoner, i dag gennemsnitlig får lavere doser end før. Tallene er fra en analyse fra Lægemiddelstyrelsen. Ifølge denne er mange brugere helt stoppet, mens færre kvinder er begyndt på behandlingen. Årsagen skal skyldes de mange beretninger om bivirkninger. Der har således været rapporteret om forøget risiko for brystkræft, blodpropper i hjerne, hjerte, ben og lunger samt forøget risiko for demens.

Samtidig med faldet i hormoner er der sket næsten en fordobling af forbruget af stikpiller til vaginal behandling. Stikpillerne virker mod tørhed i skeden, der er en almindelig gene for kvinder i og efter overgangsalderen, men virker ikke på hedeture. Stikpiller indebærer en lille risiko for kvinder, der allerede har haft brystkræft.

Kilde: Politiken 15.2.2006.

Hospitals-ja til priser

De store private hospitaler og klinikker har trods stor utilfredshed sagt ja til de nye 2006-priser for behandling, som indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen undtagelsesvis har fastsat, fordi Amtsrådsforeningen og privathospitalerne ikke selv kunne blive enige. Privathospitalerne har kun accepteret priserne, der ligger nogenlunde i midten af, hvad de selv havde krævet, og hvad amterne kunne gå med til, fordi ministeren vil nedsætte et udvalg, der skal fastlægge en mere holdbar prisstruktur for 2007 og frem. Amterne har protesteret over ministerens priser. Men de er nødt til at følge dem.

Loven giver patienter ret til behandling på et privathospital eller i udlandet, hvis det danske offentlige system ikke kan operere en inden for to måneder. I perioden sommeren 2002 til sommeren 2005 har knap 62.000 patienter benyttet denne mulighed.

Aftalen er indgået samtidig med, at nye tal fra Sundhedsministeriet viser, at ventetiderne på en lang række, planlagte kirurgiske operationer styrtdykker. Den samlede ventetid på 18 vigtige behandlinger er faldt fra 27 uger i sommeren 2002 til 21 uger i sommeren 2005, hvilket svarer til et fald på 20 pct. Ventetiden omfatter tiden op til forundersøgelse lagt sammen med ventetiden mellem forundersøgelse og behandling. Alene behandlingen for grå stær er mere end halveret, fra 32,6 til 13,5 uger. De tilsvarende tal for diskusprolaps er faldt fra 15,6 til 12,3 uger, for brok fra 26,5 til 17,7 uger, for kunstig hofte fra 32,9 til 17,2 uger og for kunstigt knæ fra 30,1 til 16,5 uger. Ved at benytte det frie sygehusvalg kan operationerne i visse tilfælde reduceres yderligere. Den mulighed benytter knap hver ottende ikke-akutte patient sig af.

Formanden for Patientforeningen Danmark, Karsten Skawbo-Jensen, er dog ikke tilfreds. Han påpeger, at der stadig er store problemer på andre områder, som f.eks. de ældre medicinske patienter. Og når man først er indlagt, er der mange stopklodser i systemet som flytninger mellem afdelinger eller lange ventetider på at komme til røntgen eller at blive skannet.

Kilder: Berlingske Tidende 10.2. og Politiken 12.2.2006.

Maleri på efterløn

Arbejdsdirektoratet har netop afgjort, at efterløunner og maler Leif Præstiin både må male, sælge sin kunst og modtage efterløn. Det er første gang denne bevilling er set i Danmark. Der er dog stadig restriktioner, og bryder han dem, mister han sin efterløn. F.eks. må indtjeningen på salget af malerier ikke overstige 60.000 kr. om året, ligesom han begrænses til kun at bruge 400 timer om året på at male.

Kilde: JydskeVestkysten 10.2.2006.

Sund aldring

Med titlen 'Sund aldring – forebyggelse og sundhedsfremme i alderdommen' holder Dansk Gerontologisk Selskab årsmøde 17.-18. marts på Klarskovgård i Korsør. Årsmødet byder på plenumsektioner inden for emneområderne: Vinkler

på sundhedsfremme, herunder om ansvar, magt og dilemmaer i praktisk forebyggelse og sundhedsfremmearbejde, vinkler på helbredsrelateret livskvalitet, herunder betydningen af inaktivitet og sygdomsperioder for ældres dagligdag, helbredsmæssige årsager til fald hos ældre og effekten af forebyggende hjemmebesøg, og det offentlige og det frivillige skal spille sammen, men hvordan? Dette diskuteres i en debat. Ud over plenumsessioner er der workshops, hvor udviklingsprojekter, forsøg og undersøgelser præsenteres, og hvor der er mulighed for udveksling af ideer og erfaringer. Årsmødet er søgt tilrettelagt, så både praktikere og teoretikere får noget med sig hjem.

Program og tilmelding på <http://www.gerodan.dk> eller <mailto:dgs@geronist.dk>
Yderligere oplysninger på tlf. 39 627 627.

Mange uopdagede hjertetilfælde

Så mange som 40 pct. af alle hjertetilfælde bliver aldrig opdaget, viser nye forskningsresultater fra Rotterdams Erasmus Medical Center. I en undersøgelse, der omfattede 4.000 personer, viste det sig, at en tredjedel af de mandlige og mere end halvdelen af de kvindelige tilfælde ikke blev opdaget. Forklaringen for kvindernes vedkommende er, at de får mindre mistanke om et hjertetilfælde, fordi symptomerne er atypiske. I stedet for brystsmerte får de ondt i skulderen, tror de lider af en alvorlig influenza, mens andre vil klage over mavesmerter. Hjertetilfældene blev oftere opdaget hos mænd i alderen 55-80 år end hos kvinder. Alle de 4.000 undersøgte var raske, da de indgik i forsøget, og de fik mindst to ECG-undersøgelser under forløbet, der strakte sig over længere tid. Undersøgelsen er offentliggjort i European Heart Journal.

Kilde: BBC News 14.2.2006.

Konference om ensomme gamle

Ud over sit kontroversielle forslag om at frivillige skal udføre hjemmehjælpsarbejde har den nye sundheds- og omsorgsborgmester Mogens Lønborg andre planer i Københavns Kommune. Flere undersøgelser har ifølge et notat i kommunen vist, at andelen af ældre, som ofte føler sig "uønsket alene", er større i hovedstaden end i det øvrige land. Tallene er ikke entydige, men det skønnes at ligge på mellem otte og ti pct. Derfor har borgmesteren og sundhedsforvaltningen taget initiativ til en konference om problemet med deltagelse af en stribe organisationer som f.eks. Røde Kors, andre frivillige organisationer, ældreråd, kirkelige kredse samt forskere, der yderligere kan indkredse problemets omfang og anvise forslag til, hvad man kan gøre.

Samtidig er borgmesteren tilsyneladende allerede nu på kollisionskurs med overborgmester Ritt Bjerregaard. Det drejer sig om byggegrunde. Mens Ritt Bjerregaard vil reservere alle ledige, kommunale grunde til sit prestigebyggeri af 5.000 familieboliger til 5.000 kr. om måneden, mener Mogens Lønborg, at der er behov for at bygge nye og tidssvarende plejehjem på eksempelvis Østre Gasværksgrunden på Østerbro. "Det er lovligt flot at reservere *alle* byggegrunde til det formål. Vi må også tænke på andre end kun familier med børn. Nye moderne boliger til ældre må også indgå i den samlede byudvikling", siger han.
Kilde: Berlingske Tidende 13.2.2006.

Grin godt mod gigt

Et godt grin er sundt for personer med leddegigt. Det fremgår af Gigtforeningens nyhedsbrev, der refererer en ny japansk undersøgelse. I Japan fik en gruppe raske personer og en gruppe patienter med leddegigt målt deres blods indhold af de stoffer, der er årsag til de værste gener i forbindelse med leddegigt, før og efter at de havde grinet meget ad en morsom fortælling. Gigtpatienterne havde som forventet større koncentration af de skadelige stoffer i blodet end de raske, før de grinede. Efter latteren var mængden af stofferne i gigtpatienternes blod faldet, mens den var uforandret hos de raske.
Kilde: Politiken 20.2.2006.

USA: Midler til terrorbekæmpelse tages fra de gamle

Præsident George W. Bush vil med sit fremsatte finanslovsforslag øge de militære udgifter til 2.738 mia. kr., mens der sker besparelser på 140 sociale programmer, der bl.a. omfatter de ældres sygesikring, Medicare, og pensioner. De øgede militærudgifter skal overvejende bruges til bekæmpelse af terror. Ifølge budgetforslaget sker der besparelser for i alt 0,5 pct. på områder, der ikke vedrører USA's sikkerhed. Samtidig vil han gøre skattelettelserne permanente, selv om finanslovsforslaget viser, at USA i år vil have et underskud på statsbudgettet på 2.636 mia. kr., hvilket er en stigning på 600 mia. kr. fra 2005.
Kilde: Ritzau 7.2.2006.

Sårpatienter må selv betale for hjælp

Mange tusinde ældre lider af alvorlige og smertefulde sårproblemer. Oveni lidelserne må de også selv betale for de sårplejemidler, den kommunale

hjemmepleje bruger i behandlingen. Hver tredje af landets kommuner har hel eller delvis brugerbetaling på midlerne, eksempelvis kompressionsbind. Det kan løbe op i op mod 1.000 kroner om måneden. De oplysninger fører nu til hård kritik mod de kommuner, der ikke har gratis behandling: "I realiteten er der tale om en indirekte skat på sygdom og svækkelse blandt svage, ældre mennesker. Det vender vi os skarpt imod", siger politisk koordinator i Ældre Sagen Olav Felbo.

Kilde: Berlingske Tidende 20.2.2006.

Framelding: <mailto:noterlist-off@aeldreviden.dk>

Tilmelding: <mailto:noterlist-on@aeldreviden.dk>

AKTUELLE NOTER, der er Videnscenter på Ældreområdet elektroniske nyhedsbrev, udsendes ca. hver 14. dag. Udvalget sker hovedsageligt efter et sagligt kriterium for, hvad der vil være væsentlig viden for vore brugere. Med AKTUELLE NOTERs korte, journalistiske form er det hensigten at skabe et nemt overblik over, hvad der sker på feltet.

Vi modtager gerne relevant materiale til brug for AKTUELLE NOTER - også fra forskere.

Du er velkommen til frit at bruge og kopiere AKTUELLE NOTER. Husk dog at kreditere Videnscenter på Ældreområdet og primærkilderne, der vil være anført under den enkelte note.

Du må også gerne opfordre andre til at tilmelde sig note-servicen.

Husk også vor hjemmeside <http://www.aeldreviden.dk> og vor direkte telefonlinje 3940 5847

Ønske om abonnement på det trykte tidsskrift 'Alderens nye sider' og andre publikationer samt henvendelser vedrørende videnscentrets arrangementer og øvrige tjenester rettes IKKE til denne mail-adresse, men til: <mailto:mail@aeldreviden.dk>

Redaktion: Anne Brockenhuus-Schack, <mailto:noter@aeldreviden.dk>

Videnscenter på Ældreområdet er en uafhængig og selvejende institution, hvis primære formål er at indsamle, bearbejde og formidle viden om forskning, forsøg og udvikling på ældreområdet. Centret arbejder for ældres ligestilling, ligebehandling og ligeværd samt for at styrke ældres muligheder for aktivitet, deltagelse, synlighed og indflydelse i samfundet - og samtidig forebygge negative konsekvenser af sygdom, svækkelse og isolation.